

Силабус курсу:

**ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ, ІНФОРМАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ, РЕСУРСИ ТА СЕРВІСИ У ПУБЛІЧНОМУ
УПРАВЛІННІ**

**СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	D4 «Публічне управління та адміністрування»
Рік підготовки:	2
Семестр викладання:	3
Кількість кредитів ЄКТС:	2,5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	іспит

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Бучнев Максим Михайлович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу

посада

buchnev@snu.edu.ua	+38-066-308-59-05	Viber за номером телефону	За розкладом
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є формування ґрунтовної теоретичної бази знань щодо сутності, принципів, моделей і механізмів функціонування електронного урядування та електронної демократії, ознайомлення з кращими міжнародними практиками цифрової трансформації публічного сектору, а також розуміння нормативно-правових засад і стратегічних напрямів розвитку цифрового суспільства.

Метою самостійної роботи за дисципліною є систематизація, поглиблення та закріплення отриманих знань і практичних навичок, розвиток здатності до самостійного опрацювання нормативно-правових актів, наукової та спеціалізованої літератури, а також формування навичок критичного мислення, самоорганізації та безперервного професійного розвитку в умовах динамічних змін цифрового середовища.

Результати навчання:

- розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.
- використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.
- визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії.
- уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері

публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

Передумови до початку вивчення:

Пререквізитами є такі дисципліни: «Основи менеджменту», «Теорія організацій», «Право в публічному управлінні», «Методологія системного підходу та наукових досліджень», «Економіка та врядування», «Стратегічне управління», «Публічна служба», «Система адміністрування державної установи», «Програмно-цільове управління».

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою курсу «Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні» є формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи професійних компетентностей у сфері електронного урядування, що передбачає здатність ефективно застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології, цифрові ресурси та інструменти для підвищення доступності, прозорості та якості надання публічних послуг, а також забезпечення інноваційного розвитку системи публічного управління і служби. Особлива увага приділяється формуванню цифрової культури, управлінського мислення та готовності до впровадження сучасних електронних сервісів у діяльності органів влади.

В процесі опанування даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступні компетентності:

ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

СК02. Здатність організувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК03. Здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

РН05. Визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії.

РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Вступ до курсу. Концептуальні засади електронного урядування та електронної демократії.	денна 1/0/1 заочна 1/0/1	Сутнісні особливості електронного урядування. Фактори впливу на розвиток та впровадження електронного урядування. Теоретичні засади електронного урядування. Міжнародні та національні документи у сфері електронного урядування. Мета, цілі та завдання електронного урядування. Принципи електронного урядування. Моделі електронного урядування. Етапи розвитку електронного урядування. Поняття та зміст електронної демократії. Цілі та основні напрями розвитку електронної демократії. Форми та інструменти електронної демократії.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари- дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
2	Електронне урядування: основи та стратегії реалізації.	денна 1/0/1 заочна 1/0/1	Загальносвітові тенденції розвитку ІКТ як фактор впливу на електронне урядування: глобалізація, розвиток світового інформаційного суспільства. Сектори міжсуб'єктної взаємодії в системі електронного урядування. Очікування та наслідки впровадження електронного урядування. Національні програми реформ як складові розбудови сучасної національної системи електронного урядування. Концепція інформатизації: нормативно-правове забезпечення. Концепція розвитку інформаційного суспільства. Сучасні державні проекти з розвитку електронного урядування та їх законодавче забезпечення.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари- дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
3	Електронна демократія: основи та стратегії реалізації.	денна 1/0/1 заочна 0/0/0	Поняття стратегії організації. Стратегія: підходи, значення та роль. Класифікація стратегій організації. Стратегія і державне управління. Роль та типи стратегії. Стратегічний набір організації. Механізми взаємодії та розподілу повноважень між різними рівнями управління. Методи моніторингу реалізації стратегії. Оцінка впливів стратегії в процесі і після її реалізації. Оцінка територіальних впливів. Організація публічного аудиту у стратегічному процесі. Форми та методи публічного аудиту.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари- дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
4	Публічна політика,	денна	Сутність державної інформаційної	Презентації

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування.	1/0/1 заочна 0/0/0	політики. Державна інформаційна політика: пріоритетні напрями та принципи. Державна інформаційна політика та електронне урядування. Механізми Національної програми інформатизації. Модель взаємодії суб'єктів Національної програми інформатизації. Механізм розвитку інформаційного суспільства. Стратегія розвитку інформаційного суспільства. Механізми публічного управління розвитком електронного урядування. Публічне управління розвитком інформаційного суспільства країн ЄС. Публічне управління розвитком електронного урядування деяких країн ЄС.	Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні справи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
5	Інструменти електронного урядування та електронної демократії у запобіганні корупції в органах публічної влади.	денна 1/0/1 заочна 0/0/0	Фактори виникнення корупції та моделі їх подолання за допомогою інформаційно-комунікаційного інструментарію. Забезпечення прозорості інформації про діяльність органів публічного управління та їх посадових осіб як антикорупційний чинник. Інформаційно-комунікаційні інструменти участі громадськості в реалізації антикорупційної політики. Антикорупційні стратегії із застосування технологій електронного урядування та електронної демократії. Сфери впливу технологій електронного урядування та електронної демократії в Україні на корупцію. Складові інформаційної інфраструктури спеціально уповноважених суб'єктів у сфері запобігання корупції. Складові інформаційної інфраструктури публічного сектора у сфері запобігання корупції. Складові інформаційної інфраструктури відкритих даних у сфері запобігання корупції. Складові інформаційної інфраструктури участі суспільства у сфері запобігання корупції.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні справи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
6	Моніторинг та прогнозування розвитку системи електронного урядування.	денна 1/0/1 заочна 0/0/0	Розвиток електронного урядування та електронної демократії як напрям національної інформаційної політики. Індекс мережевої готовності. Глобальний інноваційний індекс. Індекс розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Національна система індикаторів рівня розвитку інформаційного суспільства. Індекс	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні справи Аналіз ситуацій. Тести

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			розвитку електронного уряду. Індекс електронної участі. Інші підходи до оцінювання розвитку електронного урядування. Моніторинг розвитку електронного урядування в Україні.	Індивідуальні завдання
7	Розвиток електронного урядування на регіональному рівні.	денна 1/0/1 заочна 0/0/0	Поняття «розумне місто», «електронне місто», «електронний регіон». Розвиток електронного урядування на регіональному рівні в Україні. Досвід упровадження електронного урядування в містах країни. Основні напрями розвитку електронного урядування. Крайні зарубіжні практики електронного урядування на місцевому та регіональному рівнях.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
8	ІТ-архітектура системи електронного урядування.	денна 1/0/1 заочна 0/0/0	Світовий досвід стандартизації архітектурних рішень. Рівні архітектури електронного урядування. Телекомунікаційний підрівень. Державна захищена мережа. Технічний підрівень. Центри обробки даних (G-cloud). Технологічний підрівень. Нормативно-правове забезпечення інфраструктурного рівня ІТ-архітектури системи електронного урядування. Підрівень додатків. Презентаційний підрівень. Канальний підрівень.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
9	Електронний документообіг: реінжиніринг адміністративних процесів в органах публічної влади.	денна 1/0/1 заочна 0/0/0	Електронний документообіг. Електронний цифровий підпис. Передумови та етапність упровадження систем електронного документообігу. Функції сучасних систем електронного документообігу. Електронний архів. Системи електронного документообігу. Зміст реінжинірингу адміністративних процесів. Роль інформаційних технологій у реінжинірингу. Нові принципи документообігу. Системи електронного документообігу в реінжинірингу адміністративних процесів.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
10	Електронні послуги.	денна 1/0/1 заочна 0/0/0	Адміністративні та інші послуги: сутність, суб'єкти та способи їх надання. Інтегровані офіси надання адміністративних послуг. Сутність електронних адміністративних послуг. Організація надання електронних	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			адміністративних послуг. Модель ООН розвитку онлайн-послуг. Електронні публічні послуги в країнах Європи та Азії. Перспективні напрями розвитку послуг електронного уряду. Стан упровадження електронних адміністративних послуг на центральному рівні. Стан упровадження електронних адміністративних послуг та окремих інших електронних сервісів на місцевому рівні.	Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
11	Доступ до публічної інформації.	денна 1/0/1 заочна 0/0/0	Доступ до публічної інформації: базові поняття. Законодавство держав Європейського Союзу у сфері доступу до інформації про діяльність органів публічного управління. Нормативно-правове та організаційне забезпечення доступу до публічної інформації в Україні. Формати даних. Набори даних. Оприлюднення наборів даних. Зв'язані відкриті дані. Екосистема відкритих даних та оцінка готовності до запровадження відкритих даних. Світовий досвід використання відкритих даних. Українські проекти використання відкритих даних.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
12	Формування та розвиток навичок електронного урядування.	денна 1/0/1 заочна 0/0/0	Управління компетенціями у контексті стратегії управління людськими ресурсами в ІКТ-сфері. Узгодження національної рамки кваліфікацій та ІТ-професій з європейською рамкою е-компетенцій. Механізми формування та розвитку ІКТ-компетентності публічних службовців. Підходи до формування та розвитку навичок з е-урядування у публічних службовців.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

Основна література:

1. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 1: Вступ до курсу. Концептуальні засади електронного урядування та електронної демократії / [В.Я. Малиновський, Н.В. Грицяк, А.І. Семенченко]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 70 с.
2. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 2: Електронне урядування: основи та стратегії реалізації / [А.І. Семенченко, А.О. Серенок]. – К.: ФОП Москаленко О.М., 2017. – 72 с.
3. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 3: Електронна демократія: основи та стратегії реалізації / [Н.В. Грицяк, А.І. Семенченко, І.Б. Жилияєв]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 84 с.
4. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 4: Публічна політика та управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування / [А.І. Семенченко, А.О. Серенок]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 80 с.
5. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 5: Інструменти електронного урядування та електронної демократії у запобіганні корупції в органах публічної влади / [Ю. Б. Пігарєв, І. С. Куспляк, В. М. Дрешпак]. – К.: ФОП Москаленко О.М., 2017. – 58 с.
6. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч./за заг. ред. А.І. Семенченка, В. М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 6: Моніторинг, оцінювання та прогнозування розвитку системи електронного урядування / [С.К. Полумієнко]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017.–64 с.
7. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 7: Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівнях / [С. А. Чукут]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 72 с.
8. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 8: ІТ-архітектура системи електронного урядування / [Ю.Б. Пігарєв, А.Г. Ложковський, Я.В. Гапанович]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 64 с.
9. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 9: Електронний документообіг. Реінжиніринг адміністративних процесів в органах публічної влади / [С.П. Кандзюба, Р.М. Матвійчук, Я.М. Сидорович, П.М. Мусієнко]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 64 с.
10. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 10: Електронні послуги / [Р.М. Матвійчук, С.П. Кандзюба]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 60 с.
11. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 11: Доступ до публічної інформації / [Ю.Б. Пігарєв, В.М. Дрешпак, І.С. Куспляк]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 60 с.
12. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 12: Стратегії управління людськими ресурсами, формування та розвиток навичок електронного урядування / [П.С. Клімушин]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 64 с.
13. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 13: Захист інформації в системах електронного урядування / [О.М. Хошаба]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 72 с.
14. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І.

Семенченка, В. М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 14: Електронна взаємодія органів публічної влади / [С. П. Кандзюба, О. М. Хошаба, Ю. Б. Пігарєв]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 60 с.

15. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 15: Технології розвитку електронного урядування та електронної демократії / [Ю. Б. Пігарєв, А. Г. Ложковський, Т. М. Маматова]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 52 с.

Додаткова література

16. Державне управління : підручник : у2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст.голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ,2013. – Т. 2. – 324 с.

17. Електронне урядування : підручник / авт. кол.: В. П. Горбулін, Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко, 18. О. В. Карпенко та ін.; за заг. ред. проф. Ю. В. Ковбасюка ; наук. ред. проф. Н. В. Грицяк, проф. А.І. Семенченка. – К.: НАДУ, 2014. – 352 с.

19. Клімушкін П. С. Електронне урядування в інформаційному суспільстві [монографія] / П. С. Клімушкін, А. О. Серенок. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2010. – 312 с.

20. Дубов Д. В., Дубова С. В. Основи електронного урядування: Навч. посібник / Д. В. Дубов, С. В. Дубова – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 176с.

21. Клименко І. В., Линьов К. О. Технології електронного урядування: Навч. посібник. / І. В. Клименко, К. О. Линьов – К. : Вид-во ДУС, 2006. – 225 с.

Інформаційні ресурси.

1. Міністерство цифрової трансформації України – портал «Дія» (електронні послуги держави) : <https://diia.gov.ua>

2. Платформа відкритих даних України : <https://data.gov.ua>

3. OECD – Digital Government (ресурси з цифрового врядування) : <https://www.oecd.org/governance/digital-government/>

4. UN E-Government Survey – щорічне дослідження ООН з електронного урядування : <https://publicadministration.un.org/egovkb>

5. Moodle. Освітня платформа дистанційного навчання : вебсайт. URL: <http://moodle2.snu.edu.ua/>

Методичне забезпечення

1. Завдання для самостійної роботи здобувача з дисципліни “Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні ” / Укл. Моргачов І.В. - Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2018. – 29 с.

2. Тексти лекцій з дисципліни “Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні ”, / Укл. Моргачов І.В. - Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2018. – 97 с.

3. Методичні вказівки до практичних занять (плани практичних занять) з дисципліни "Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні "/ Укл. Моргачов І.В. - Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2019. – 61 с.

4. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни " Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси у публічному управлінні ". / Укл. Моргачов І.В. - Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2018. – 30 с.

Оцінювання курсу

Таблиця 1 - Бали оцінки за навчальну діяльність - денна форма, 3 семестр

Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Іспит	Сума
до 5	до 5	до 5	до 5	до 5	до 5	до 5	до 5	до 5	до 5	до 5	до 5	до 40	100

Таблиця 2 - Бали оцінки за навчальну діяльність – заочна форма, 3 семестр

Присутність на всіх заняттях	Своєчасний захист лабораторних робіт	Виконання і захист лабораторних робіт	Контрольна робота	Іспит	Сума
10	-	-	30	до 60	100

Таблиця 3 - Шкала оцінювання національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Під час виконання завдань та використання інформаційних джерел оформлювати їх відповідними посиланнями. Копіювання, запозичення та списування заборонене .

Завдання і заняття:

Вимоги до студента:

- не запізнюватись на заняття;
- не пропускати заняття та у випадку хвороби підтверджувати довідкою з медичного закладу;
- активно приймати участь у навчальному процесі;
- бути пунктуальним та обов'язковим;
- своєчасно та якісно виконувати завдання визначені викладачем

Поведінка в аудиторії:

Вимоги до студента:

- Бути присутнім в аудиторії згідно розкладу та часу проведення занять
- залишати аудиторію з дозволу викладача;
- не заважати викладачу проводити заняття.
- бути підготовленим відповідно до тем курсу;
- виконувати вимоги та своєчасно проходити контрольні заходи.